

“МОНМЕТ ИНЖЕНЕР” ХХК

**ДАРХАН УУЛ АЙМГИЙН ХАТУУ ХУЧИЛТТАЙ АВТО ЗАМ /5-Р
БАГ ҮЙЛДВЭРИЙН ХЭСЭГ/, АВТО ЗАМ, ЗОГСООЛЫН
ЗАСВАР ШИНЭЧЛЭЛТ /9-Р БАГ 4.1, 4.2-Р БАЙР /-ЫН ЗУРАГ
ТӨСЛИЙН АЖЛЫН ХҮРЭЭНД 1:1000 МАСШТАБТАЙ БАЙР
ЗҮЙН ЗУРАГЛАЛЫНАЖЛЫН ТАЙЛАН**

“МОНМЕТ ИНЖЕНЕР” ХХК

**ДАРХАН УУЛ АЙМГИЙН ХАТУУ ХУЧИЛТТАЙ АВТО ЗАМ /5-Р
БАГ ҮЙЛДВЭРИЙН ХЭСЭГ/, АВТО ЗАМ, ЗОГСООЛЫН
ЗАСВАР ШИНЭЧЛЭЛТ /16-Р БАГ /-ЫН ЗУРАГ ТӨСЛИЙН
АЖЛЫН ХҮРЭЭНД 1:1000 МАСШАБТАЙ БАЙР ЗҮЙН
ЗУРАГЛАЛЫНАЖЛЫН ТАЙЛАН**

Тайлан бичсэн:

Инженер.....*С. Отгонжаргал* \С.Отгонжаргал\

ГАРЧИГ

1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ	
Гүйцэтгэсэн ажлын шаардлага, үндэслэл, ач холбогдол	2
Байр зүйн зураглалын ажлын хүрээнд гүйцэтгэсэн ажлын тоо, хэмжээ	2-3
Ажил гүйцэтгэхэд баримталсан заавар, бичиг баримт	4
2. УРЬД ОНУУДАД ХИЙГДСЭН ГЕОДЕЗИ, БАЙР ЗҮЙН АЖЛЫН СУДАЛГАА	
Байрлал, өндрийн сүлжээний хангалт	4
Байр зүйн зураглалын ажлын тойм	5
3. ЗУРАГЛАЛЫН БАЙРЛАЛ ӨНДРИЙН СҮЛЖЭЭНИЙ АЖИЛ	
Хуучин цэгийн судалгаа, сэргээн босголт	5-11
3.2. Зураглалын байрлал, өндрийн сүлжээ байгуулах	12-14
4. 1:1000 МАСШТАБТАЙ БАЙР ЗҮЙН ЗУРАГЛАЛЫН ХЭМЖИЛТ, БОЛОВСРУУЛАЛТ	
1:1000 масштабтай байр зүйн зураглалын хээрийн хэмжилт	14-15
1:1000 масштабтай байр зүйн зураглалын боловсруулалт	15
5. ТӨСЛИЙН АЖЛЫН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ	16
6. АЖИЛ ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГӨХ	16

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Гүйцэтгэсэн ажлын шаардлага, үндэслэл, ач холбогдол

Тус компани нь “Мөнхийн тод зам” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу Дархан уул аймгийн дархан сумын 5-р баг үйлдвэрийн хэсэг, Авто зам, зогсоолын засвар шинэчлэлт /9-р баг 4.1, 4.2-р байр/-ын зураг төслийн ажлын хүрээнд 1:1000 масштабтай байр зүйн зураглалын ажлыг нийт 29 га талбайд гүйцэтгэлээ.

Гэрээнд заасан талбайд байр зүйн тоон зураглал үйлдэх энэхүү ажлыг Монгол Улсад мөрдөгдөж буй геодези, зураг зүйн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, зааврийг чанд баримтлан график төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэсэн болно.

Өдрөөс өдөрт өргөжин тэлж, эрчимтэй өөрчлөгдөн хөгжиж байгаа хот болон түүний ойр орших сум суурин газруудын дэд бүтэц, үйлдвэрлэл үйлчилгээг хөгжүүлэх, зам харилцааг сайжруулах зорилгоор өндөр нарийвчлалын том масштабын байр зүйн зураг зохиох ажил хийгдсэнээр газар зохион байгуулалтын менежментийг оновчтой хийх, барилга, төмөр зам, автозам болон бусад инженерийн төрөл бүрийн байгууламжийг төлөвлөх, ажлын зураг гаргах, хийгдэх ажлын цар хүрээ, хэмжээг тогтоох, техник эдийн засгийн үнэлгээ хийх зэрэг ажлуудад чухал ач холбогдолтой суурь өгөгдөл буй болох юм.

Төслийн заагдсан талбайд 1:1000-ны масштабтай байр зүйн тоон зураг үйлдэх ажлын хүрээнд техникийн төслийн дагуу дараах үндсэн ажлуудыг гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- Геодезийн байрлал, өндрийн сүлжээ байгуулах;
- 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зураглалын ажил;

Байр зүйн зураглалын ажлын хүрээнд гүйцэтгэсэн ажлын тоо, хэмжээ

Гүйцэтгэсэн нийт ажлын тоо, хэмжээг Хүснэгт 1-д үзүүлэв.

Д/д	Гүйцэтгэсэн ажлын төрөл	Хэмжих нэгж	Нийт ажлынх эмжээ
1. Геодезийн байрлал өндрийн сүлжээ байгуулах ажил			
1.1	Геодезийн байнгийн цэг тэмдэгтийн судалгаа	цэг	5
1.2	Байрлал өндрийн сүлжээний хэмжилт, боловсруулалт	цэг	5
2. Байрзүйн зураглал			
2.1	1:1000-нымасштабтай байрзүйн зураглал	га	29

Дархан уулаймгийн дархан сумын 5-р баг үйлдвэрийн хэсэг, Авто зам, зогсоолын засвар шинэчлэлт /9-р баг 4.1, 4.2-р байр/-ын трассын байршлын схемийг (Зураг 1,2)-д үзүүлэв.

Зураг 1.

Зураг 2.

Ажил гүйцэтгэхэд баримталсан заавар, бичиг баримт

Байр зүйн зураглалын ажлыг дараах техникийн шаардлага, заавар, стандартыг баримтлан гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- Геодезийн цэг, тэмдэгтийн хайгуул, судалгаа, суулгалт/БД11-104-06/;
- “Хиймэл дагуул(GPS/Glonass)-ын технологиор Монгол Улсын геодезийн сүлжээ байгуулах үндсэн дүрэм”/БНБД14-101-08/;
- “1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000-ны масштабтай байр зүйн дэвсгэр зураглалын ажил” БД11-106-08;
- “1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500-ны байр зүйн зураглалын таних тэмдгийн эмхэтгэл” УГЗЗГ, 2001 он;
- “Геодезийн ажлын аюулгүйн техникийн дүрэм” УГЗЗГ;
- Геодези зураг зүйн ажлын жишиг үнэ /БД-81-103-13/ зэрэг болно.

Ажил гүйцэтгэхэд баримталсан заавар, бичиг баримт

Байр зүйн зураглалын ажлыг дараах техникийн шаардлага, заавар, стандартыг баримтлан гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- Геодезийн цэг, тэмдэгтийн хайгуул, судалгаа, суулгалт /БД 11-104-06/;
- “Хиймэл дагуул (GPS/Glonass)-ын технологиор Монгол Улсын геодезийн сүлжээ байгуулах үндсэн дүрэм” /БНБД 14-101-08/;
- “1:500,1:1000,1:2000,1:5000-ны масштабтай байр зүйн дэвсгэр зураглалын ажил” БД 11-106-08;
- “1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500-ны байр зүйн зураглалын таних тэмдгийн эмхэтгэл” УГЗЗГ, 2001 он;
- “Геодезийн ажлын аюулгүйн техникийн дүрэм” УГЗЗГ;
- Геодези зураг зүйн ажлын жишиг үнэ /БД-81-103-13/ зэрэг болно.

ХОЁР. УРЬД ОНУУДАД ХИЙГДСЭН ГЕОДЕЗИ, БАЙР ЗҮЙН АЖЛЫН СУДАЛГАА

Геодезийн байрлал өндрийн сүлжээний хангалт

Зураглалын районд урьд онуудад хийгдсэн геодезийн тулгуур сүлжээ болон нивелирдлэгийн сүлжээний цэгүүдийг судлан, зураглалын ажилд ашиглах боломжтой эсэхэд дүгнэлт хийлээ. Урьд онуудад хийгдсэн геодезийн байрлал өндрийн сүлжээний цэгүүдийн талаархи ерөнхий тойм:

Монгол Улсын засгийн газраас Азийн хөгжлийн банк (ADB)-нысанхүүжилтээр 2002-2009 онуудад хэрэгжүүлсэн “Кадастрын зураглал ба газрынбүртгэл” төслийн хүрээнд 1:1000-ны масштабтай кадастрын зураглалын ажлын хүрээнд байгуулсан геодезийн сүлжээний цэг тэмдэгтүүдээс ГЦТ5317, ГЦТ4741, ГЦТ4027, ГЦТ5480, ГЦТ5876, ГЦТ5707 дугаартай цэгүүд бүрэн бүтэн байдлаа хадгалж үлдсэн байна.

Байр зүйн зураглалын ажлын тойм

Төслийн ажлын талбай нь 1982 онд шинэчлэл хийж, аналог хэлбэрээр офсет хэвлэлээр хэвлэсэн 1:100 000-ны масштабтай байр зүйн зургаар бүрэн бүрхэгдсэн байна. Энэхүү 1:100 000-ны масштабтай байр зүйн зургийг тоон хэлбэрт шилжүүлэх ажлыг 2003 онд ГХГЗЗГ-аас эрхлэн гүйцэтгэсэн.

Дархан Уул аймгийн Дархан хотын төвийн бүсэд Монгол Улсын засгийн газраас Азийн хөгжлийн банк (ADB)-ны санхүүжилтээр 2002-2009 онуудад хэрэгжүүлсэн "Кадастрын зураглал ба газрын бүртгэл" төслийн хүрээнд 1:1000-ны масштабтай кадастрын зураглал болон 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зураглалын ажил сум суурин газруудад хийгдсэн ба 2015-2016 онд тодруулалт шинэчлэлтийн ажлыг гүйцэтгэсэн байна.

ГУРАВ. БАЙРЛАЛ ӨНДРИЙН СҮЛЖЭЭНИЙ АЖИЛ

Хуучин цэгийн судалгаа, сэргээн босголт

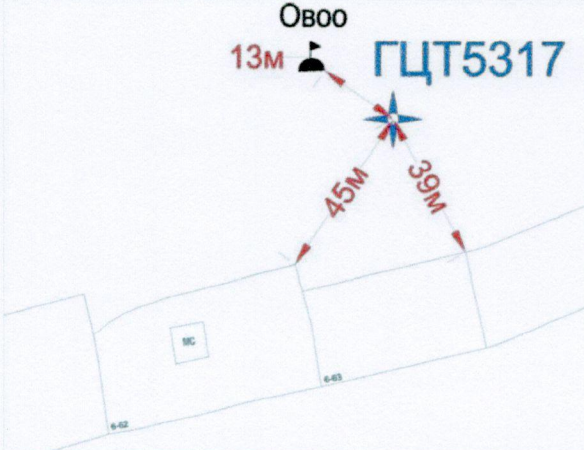
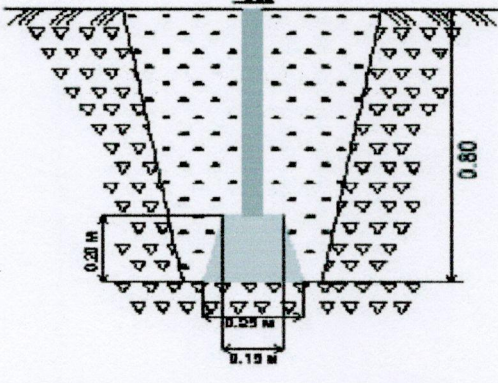
GPS-ийн тулгуур болон өтгөрүүлэлтийн сүлжээний цэгүүдээс зураглалын талбайд байгуулах зураглалын сүлжээнд ашиглах цэгүүд болон нивелирдлэгийн сүлжээний реперүүдийг хуучин цэгийн судалгаа, сэргээн босголтын ажилд хамруулан судаллаа. Судалгаанд хамрагдсан байрлал, өндрийн сүлжээний геодезийн байнгын цэг тэмдэгтүүд харьцангуй бүрэн бүтэн байдлаа хадгалж үлдсэн ба цаашид ашиглах боломжтой байв.

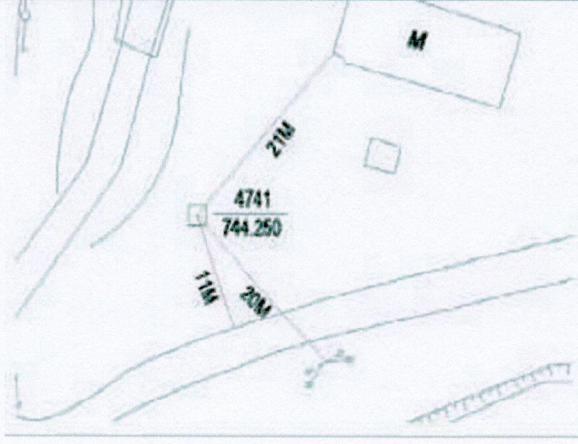
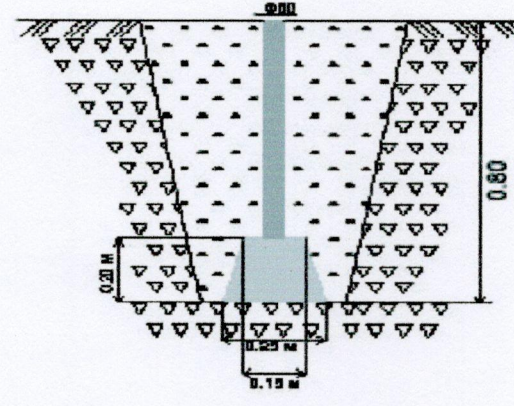
Судалгаанд хамрагдсан цэг тэмдэгтүүдийн байршлын схемийг Зураг 2-д, хувийн хэргийг /Хүснэгт 2.1-2.5/-д үзүүлэв.

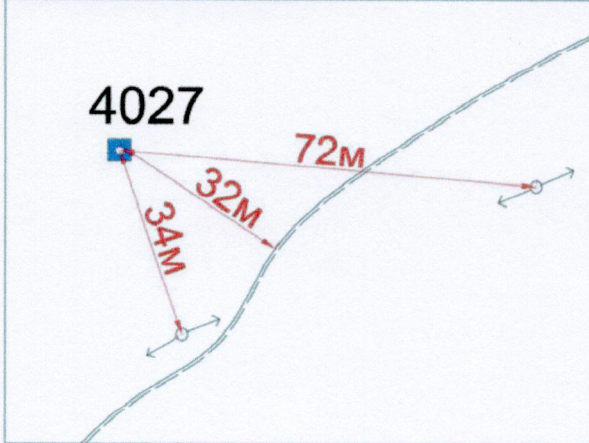
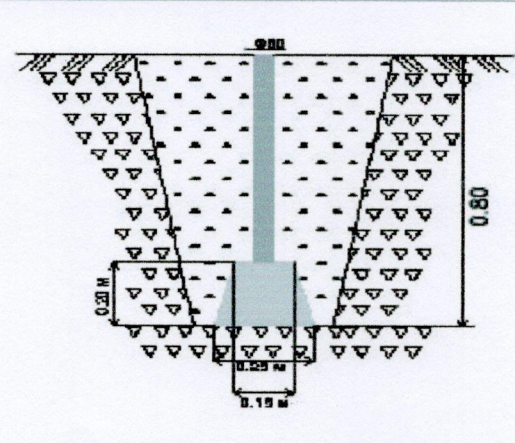

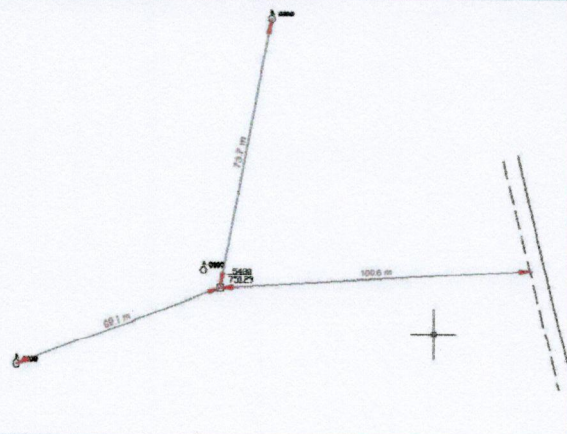
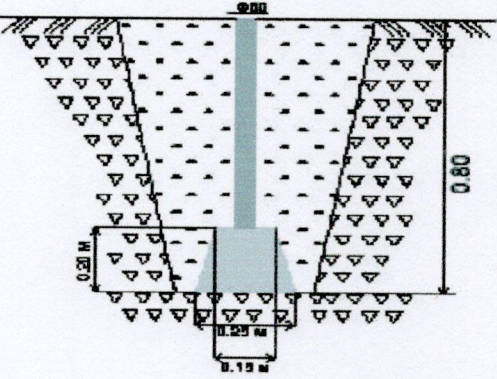

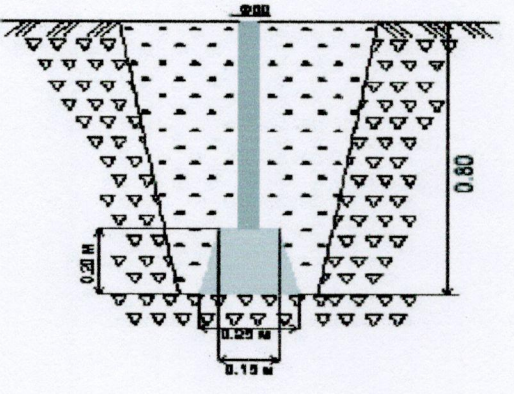
Зураг 2.

ГЕОДЕЗИЙН БАЙНГЫН ЦЭГ ТЭМДЭГГИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ					
1.	Цэгийн нэр	ГЦТ5317	2.	Төвийн дугаар	5317
3.	Трапецийн дугаар (1:100 000)	M-48-92	4.	Сүлжээний төрөл	GPS ,Өндөр
5.	Байршил (аймаг, сум, дүүрэг, хороо)	Дархан Уул аймаг Дархан хот			
6.	Координат	B=49°29'47.8»	L=105°57'39.1»	X= 5483107	Y= 569577
7. Цэгийн фото зураг					
холоос			ойроос		
					
<p>8. Байршлын тухай тэмдэглэл: Дархан-Уул аймаг, Дархан сумын Ногоон зоорины зүүн талын энгэрт, 6-63 тоот хашааны зүүн хойд өнцгөөс 39м, 6-62 тоот хашааны зүүн хойд өнцгөөс зүүн хойш 45м, овооноос зүүн урагш 13мзайд байрлана.</p>					
9. Байршлын тойм зураг			10. Төв цэгийн хэлбэр		
					
11. а) Судалгаа		б. Шинээр суулгасан (өмнөх дугаарыг дугуйлна)		12. Огноо: 2019.12.04	
13. Хувийн хэрэг хөтөлсөн: Байгууллага: "Мон Мет Инженер" ХХК		Инженер З.Цэдэш (албан тушаал, нэр)			

ГЕОДЕЗИЙН БАЙНГЫН ЦЭГ ТЭМДЭГТИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ					
1.	Цэгийн нэр	ГЦТ4741	2.	Төвийн дугаар	4741
3.	Трапецийн дугаар (1:100 000)	M-48-92	4.	Сүлжээний төрөл	GPS ,Өндөр
5.	Байршил (аймаг, сум, дүүрэг, хороо)	Дархан Уул аймаг Дархан хот			
6.	Координат	B=49°29'42.3»	L=105°57'05.3»	X= 5482929	Y= 568901
7. Цэгийн фото зураг					
холоос			ойроос		
					
<p>7. Байршлын тухай тэмдэглэл: Дархан-Уул аймаг, Дархан сумын Ногоон зоорины баруун хойд талын цагаан тоосгон байшингийн баруун булангаас урагш 21м, өндөр хүчдэлийн шонгоос баруун хойш 20м, замаас хойш 11м зайд байрлана.</p>					
9. Байршлын тойм зураг			10. Төв цэгийн хэлбэр		
					
11. а) Судалгаа		б. Шинээр суулгасан		12. Огноо: 2019.12.04	
		(өмнөх дугаарыг дугуйлна)			
13. Хувийн хэрэг хөтөлсөн:		Инженер З.Цэдэш			
Байгууллага: "Мон Мет Инженер" ХХК		(албан тушаал, нэр)			

ГЕОДЕЗИЙН БАЙНГЫН ЦЭГ ТЭМДЭГГИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ					
1.	Цэгийн нэр	ГЦТ4027	2.	Төвийн дугаар	4027
3.	Трапецийн дугаар (1:100 000)	M-48-92	4.	Сүлжээний төрөл	GPS ,Өндөр
5.	Байршил (аймаг, сум, дүүрэг, хороо)	Дархан Уул аймаг Дархан хот			
6.	Координат	B=49°28'59.2»	L=105°57'22.2»	X= 5481601	Y= 569258
7. Цэгийн фото зураг					
холоос			ойроос		
					
<p>8. Байршлын тухай тэмдэглэл: Дархан-Уул аймаг, Дархан сумын мал эмнэлгийн урд талын толгойн оройд, хөрсөн замаас хойш 32м, замын хойд талын анкернаас 34м, замын урд талын анкернаас баруун тийш 72м зайд байрлана.</p>					
9. Байршлын тойм зураг			10. Төв цэгийн хэлбэр		
					
11. а. Судалгаа		б. Шинээр суулгасан (өмнөх дугаарыг дугуйлна)		12. Огноо: 2019.12.04	
13. Хувийн хэрэг хөтөлсөн: Байгууллага: "Мон Мет Инженер" ХХК			Инженер З.Цэдэш (албан тушаал, нэр)		

ГЕОДЕЗИЙН БАЙНГЫН ЦЭГ ТЭМДЭГГИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ					
1.	Цэгийн нэр	ГЦТ5480	2.	Төвийн дугаар	5480
3.	Трапецийн дугаар (1:100 000)	M-48-92	4.	Сүлжээний төрөл	GPS ,Өндөр
5.	Байршил (аймаг, сум, дүүрэг, хороо)	Дархан Уул аймаг Дархан хот			
6.	Координат	B=49°28'36.6»	L=105°57'02.2»	X=5480899	Y=568863
7. Цэгийн фото зураг					
холоос			ойроос		
					
8. Байршлын тухай тэмдэглэл: Дархан уул аймаг Дархан сум, овооноос урагш 73,7 метр, хөрсөн замаас баруун тийш 100,6 метр, овооноос зүүн хойш 69,1 метрт морин хуур цогцолборын зүүн хойд толгой дээр оршино.					
9. Байршлын тойм зураг			10. Төв цэгийн хэлбэр		
					
11. а. Судалгаа		б. Шинээр суулгасан (өмнөх дугаарыг дугуйлна)		12. Огноо: 2019.12.04	
13. Хувийн хэрэг хөтөлсөн: Байгууллага: "Мон Мет Инженер" ХХК		Инженер З.Цэдэш (албан тушаал, нэр)			

ГЕОДЕЗИЙН БАЙНГЫН ЦЭГ ТЭМДЭГТИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ					
1.	Цэгийн нэр	ГЦТ5876	2.	Төвийн дугаар	5876
3.	Трапещийн дугаар (1:100 000)	M-48-92	4.	Сүлжээний төрөл	GPS ,Өндөр
5.	Байршил (аймаг, сум, дүүрэг, хороо)	Дархан Уул аймаг Дархан хот			
6.	Координат	B=49°27'55.2"	L=105°57'31.8"	X=5479627	Y=569474
7. Цэгийн фото зураг					
холоос			ойроос		
					
8. Байршлын тухай тэмдэглэл: Дархан хотын Залуучууд театрын зүүн хойд талын дөрвөн замын уулзварын баруун урд талд, явган хүний замын хойд талд 0.5м, гэрлэн дохионоос баруун урагш 16.3м, баруун талын замын тусгаарлах зурваст байгаа гэрэлтүүлгийн шонгоос 22.1, зүүн гэрлийн шонгоос 42.2м зайд байрлана.					
9. Байршлын тойм зураг			10. Төв цэгийн хэлбэр		
					
11. а) Судалгаа		б. Шинээр суулгасан (өмнөх дугаарыг дугуйлна)		12. Огноо: 2019.12.04	
13. Хувийн хэрэг хөтөлсөн: Байгууллага: "Мон Мет Инженер" ХХК		Инженер З.Цэдэш (албан тушаал, нэр)			

Зураглалын байрлал, өндрийн сүлжээ байгуулах

Судалгаа, сэргээн босголтын ажлын хүрээнд тухайн объектын зураглалын байрлал өндрийн сүлжээнд тулгуур болгон ашиглахаар сонгосон ГЦТ5320 цэгийг хамруулан 2 цэгтэй сүлжээ байгууллаа. Зураглалын сүлжээний хэмжилтийг “RTK” горимоор Япон Улсын “SOKKIA” фирмийн 2 долгионы 72 суваг бүхий “GSR2700- ISX” маркийн 3 иж бүрдэл **GNSS**-ын хүлээн авагчийг ашиглан гүйцэтгэлээ.

Тус компанийн геодезийн үйлдвэрлэлд ашиглаж байгаа **GNSS**-ын хүлээн авагч нь **GPS** (АНУ-ын хиймэл дагуулыг систем), **GLONASS** (ОХУ-ын хиймэл дагуулын систем), **Galileo** (Европы холбооны хиймэл дагуулын систем) зэрэг олон улсын хиймэл дагуулын системийн мэдээллийг ялгалгүй хүлээн авдгаараа давуу талтай юм.

Хэмжилтийн ажилд ашигласан GNSS-ийн хүлээн авагчийн техникийн үзүүлэлт:

GSR2700-ISX хүлээн авагчийн техникийн үзүүлэлт:

Статик хэмжилт -	H: 3.0 mm+0.5 ppm V: 10.0 mm+1.0 ppm
Давталттай статик хэмжилт-	H: 5.0 mm+1.0 ppm V: 10.0 mm+1.0 ppm
Кинематик хэмжилт-	H:10.0 mm+1.0ppm V: 20.0 mm+1.0 ppm
RTK хэмжилт-	H:10.0 mm+1.0ppm V: 20.0 mm+1.0 ppm
Хиймэл дагуулаас авах сигнал-	72 сувгаар: 14 (L1), 14 (L2), 6 (L5) GPS 12 (L1), 12 (L2), GLONASS
Хүлээн авагчийн санах ой-	64 mb;
Хүлээн авагчийн жин -	1.8 кг;
Антенн -	Pinweel™ технологийн (L1/L2) долгионы дотоод антенн;
Санах ой -	6 хиймэл дагуултай үед 10 сек интервалаар тасралтгүй 500 цаг хэмжих чадалтай;
Цаг агаарын нөхцөл -	ажиллах температур -40° C - + 65° C хадгалах температур -40° C - + 85° C

Зураглалын сүлжээний хэмжилтийн ажлыг Монгол улсад мөрдөгдөж буй "WGS-84" солбицлын системд UTMZone48 проекцод гүйцэтгэсэн ба хэмжилт гүйцэтгэсэн Япон Улсын "SOKKIA" фирмийн 2 долгионы 72 суваг бүхий "GSR2700- ISX" маркийн GNSS-ын хүлээн авагчийг Зураг 3-д, сүлжээний хэмжилтийн үр дүнг Хүснэгт 3-д үзүүлэв.

Зураг 3.

Зураглалын сүлжээний солбицол, өндрийн жагсаалт					
Цэгийн нэр, дугаар	Газарзүйн солбицол		Геодезийн солбицол, ортометрийн өндөр		
			UTM Zone48		
	B	L	X	Y	Z
ГЦТ5317	49°29'47.78460 »	105°57'39.07120 »	5483107.216	569577.354	807.620
ГЦТ4741	49°29'42.32240 »	105°57'05.37402 »	5482929.935	568901.693	744.250
ГЦТ4027	49°28'59.16311 »	105°57'22.24441 »	5481601.420	569257.950	784.294
ГЦТ5480	49°28'36.60464 »	105°57'02.17519 »	5480899.680	568862.950	751.230
ГЦТ5876	49°27'55.16428 »	105°57'31.76279 »	5479627.498	569474.599	699.660
ГЦТ5707			5483880.940	568578.940	800.322

ДӨРӨВ. БАЙР ЗҮЙН ЗУРАГЛАЛЫН ХЭМЖИЛТ, БОЛОВСРУУЛАЛТ

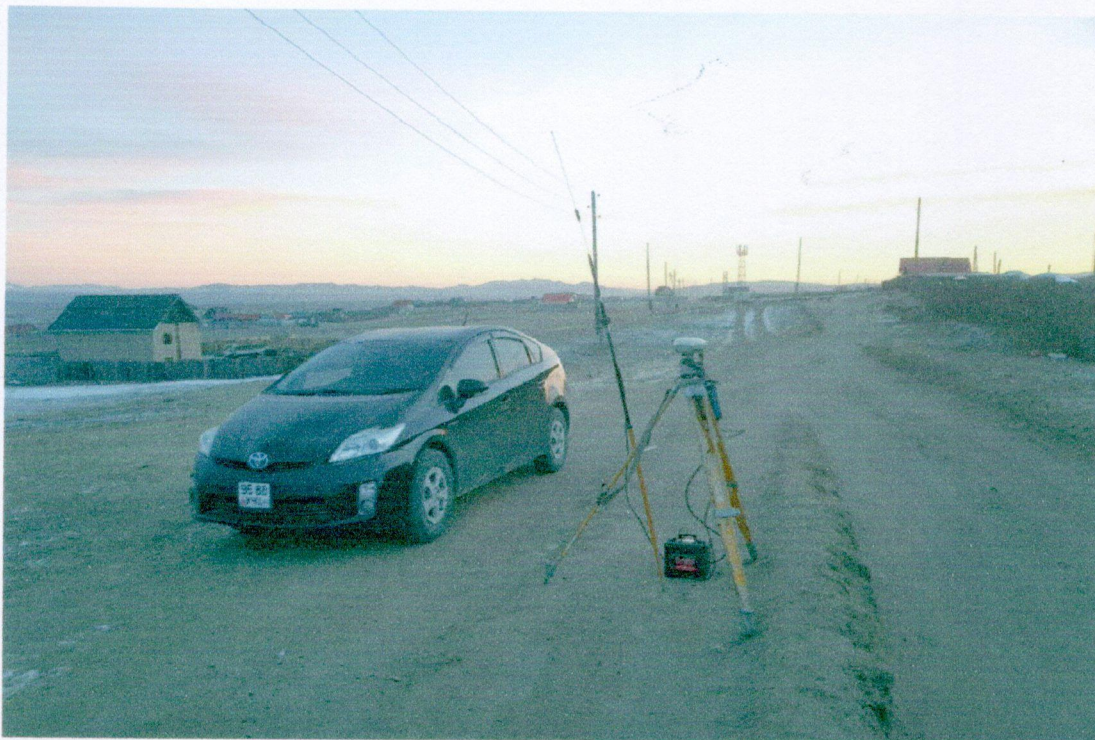
Байр зүйн зураглалын хээрийн хэмжилт;

Шинээр баригдах хатуу хучилттай авто замын трассын дагуух 1:1000 масштабтай байр зүйн зураглалын ажлын байрлалын сүлжээний хэмжилт, боловсруулалтын ажлыг “WGS-84” солбицлын системд, дэлхийн хөндлөн меркаторын “UTM” тусгагт, өндрийг Балтийн тэнгисийн тогтолцоонд гүйцэтгэсэн.

Байр зүйн зураглалын хээрийн хэмжилтийн ажлыг ажлыг Япон Улсын “SOKKIA” фирмийн 2 долгионы 72 суваг бүхий “GSR2700-ISX” маркийн 3 иж бүрдэл GNSS-ын хүлээн авагчийг ашиглан RTK хэмжилтийн горимоор 3 инженер, техникийн ажилчдын бүрэлдэхүүнтэйгээр 29 га талбайд гүйцэтгэсэн.

Хэмжилтийн ажлыг гүйцэтгэхдээ захиалагч байгууллагын техникийн даалгаварт тусгасан элементүүдийг тусгахаас гадна газрын гадаргуугын хотгор гүдгэр, хөрсөн зам, төмөр зам, гуу жалга, цахилгаан шугам сүлжээ гэх мэт байрзүйн зурагт тусгагдах бүх элементүүдийг үзүүлсэн.

Хээрийн хэмжилт гүйцэтгэж буй байдлыг Зураг 3-д үзүүлэв.

Зураг 3.

Байр зүйн зураглалын боловсруулалт;

Байр зүйн тоон зураглалын ажлыг Монгол улсын геодези зураг зүйн үйлдвэрлэлд ашиглаж байгаа “1:1000-ны масштабтай байр зүйн дэвсгэр зураг зохиох заавар”-ыг баримтлан AutoCAD программ, түүн дээр суурилсан байр зүйн зургийн таних тэмдгийн программыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Хээрийн хэмжилтийн өгөгдлийг SDRmap, Prolink программ хангамжуудын тусламжтайгаар компьютерт дамжуулан авч боловсруулалтын ажлыг гүйцэтгэсэн.

Боловсруулалтын ажлыг 1:1000 масштабтай байр зүйн зураг боловсруулах норм стандартын дагуу гүйцэтгэсэн бөгөөд газрын гадаргуугийн хэлбэр болох хаялбарыг 12D Model программ хангамжаар 0.5м-ийн үеийн өндөртэйгээр үүсгэн засварлав. Боловсруулалтын ажлыг Autocad программ-д нэгтгэж DWG өргөтгөлтэйгээр захиалагч байгууллагад хүлээлгэн өгөв.

ТАВ. АЖЛЫН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Гүйцэтгэгч нь байр зүйн тоон зураг зохиох ажлыг гүйцэтгэхдээ хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажилд инженер З.Цэдэшийг томилон ажиллуулж, ажлын гүйцэтгэлийн чанарт давхар хяналт тавин ажиллалаа.

Хээрийн хэмжилтийн бригадууд нь геодезийн хээрийн үйлдвэрлэлийн ажлын технологийн горимыг чанд баримтлан ажилласан ба хээрийн үйлдвэрлэлийн ажлын ахлагчтай байнга холбоотой ажиллаж, зураглалын геодезийн үндэслэлийн сүлжээ байгуулах, хэмжих ажлыг техникийн зааварын дагуу гүйцэтгэж ажиллалаа.

Суурин боловсруулалтын ажлын хэсэг нь ажлын хяналт шалгалтыг ажлын үешат тутамд нь хийж, зөвлөгөө өгч, ажлыг технологийн горимын дагуу чанартай гүйцэтгэх бүх боломжийг бүрдүүлэн ажиллав.

Зураглалын ажлыг гүйцэтгэх явцад холбогдох заавар , журам болон ажлын технологийг хэрхэн мөрдөж буйд тогтмол хяналт тавьж, дотоодын хяналт шалгалтыг үе шат бүр дээр гүйцэтгэж , ажлын чанарт онцгой анхааран ажилласан.

ЗУРГАА. АЖИЛ ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГӨХ

Тус компани нь байр зүйн тоон зураг зохиох ажлыг нийт 29 га талбайд гүйцэтгэж, захиалагчийн ажлын техникийн даалгаврын дагуу материалыг актаар хүлээлгэн өглөө. Үүнд:

№	Хүлээлгэн өгсөн материалын нэр	Тоо, хэмжээ, хувь
2	1:1000 масштабтай байр зүйн тоон зураг	1 файл /dwg формат/
3	Гүйцэтгэсэн ажлын техникийн тайлан	1 файл /pdf формат/
4	Гүйцэтгэсэн ажлын техникийн тайлан	Хэвлэмэл /2 дэвтэр/